

ВСГО «Асоціація
ветеранів спорту України»
www.avsu.org.ua

№ 1 (28) січень, 2016

СПОРТ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНИ

НОК УКРАЇНИ — 25 років! Історія його утворення

Стор. 4-5

Почесне Визнання

Наприкінці грудня в Олімпійському домі Комісією Національного олімпійського комітету «Засоби масової інформації та пропаганда олімпійського руху» були підведені підсумки 15-го, ювілейного Всеукраїнського конкурсу серед спортивних журналістів «Україна олімпійська».

Відзначимо, що метою конкурсу є визначення найкращих представників мас-медіа з популяризації олімпійських ідей та цінностей, висвітлення подій та досягнень в олімпійському русі, участі українських атлетів у перших Європейських іграх в Баку, зимовому та літньому Європейських юнацьких олімпійських фестивалях, підготовки наших спортсменів до Ігор XXX Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро тощо.

Нагадаємо, що конкурс проводився в два етапи: під час першого обласні відділення НОК визначали лауреатів у регіонах та передавали роботи переможців регіональних конкурсів на Всеукраїнський конкурс. Під час другого етапу відбувався фаховий і детальний розгляд робіт Комісією НОК «Засоби масової інформації та пропаганда олімпійського руху», за підсумками якого й визначені переможці.

Нам дуже приємно усвідомлювати, що в номінації «Найкраща спортивна газета» почесне друге місце посіло саме наше видання — «Спорт ветеранів України»! Отже, здобутки спортсменів-ветеранів, про які ми постійно згадуємо, не залишаються поза увагою широкої громади шанувальників спорту!

Людмила ДЖИГАЛОВА:
**«Наш рекорд досі ніхто
побити не може!»**

Стор.7

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Оцінка роботи — задовільна

17 грудня 2015 року у Міжнародному виставковому центрі відбулася семінар-нарада ветеранів спорту та олімпійського руху за сприяння Національного олімпійського комітету України, Міністерства молоді та спорту України, а також звітно-виборча конференція Асоціації ветеранів спорту України.

Завданням семінару-наради було визначення основних напрямків діяльності всіх організацій, які опікуються розвитком ветеранського спортивного руху та спорту ветеранів України. Тож на ній були присутні колективні члени ABCU, представники федерації з видів спорту, провідні ветерани спорту, переможці та призери чемпіонатів світу, Європи та Олімпійських ігор, організатори проведення змагань зі спорту ветеранів, заслужені працівники фізичної культури і спорту України. Усього — понад 130 осіб.

Зі звітами про діяльність своїх організацій виступили, зокрема, президент Львівської обласної асоціації ветеранів спорту Володимир Милан і президент Асоціації ветеранів баскетболу України Володимир Карпунін. Про хід літніх VI Всеукраїнських ігор ветеранів спорту пам'яті М.М.Баки доповів перший віце-президент ABCU, олімпійський чемпіон Володимир Іванов. Про хід укладання Угод про співпрацю між ABCU і федераціями з видів спорту розказав Віктор Желудков. Про результати участі в міжнародних змаганнях у 2015 році поін-

формували Генеральний секретар ABCU Валентина Крепкіна та віце-президент Олександр Коваль. Про хід реалізації програми ABCU щодо розвитку ветеранського спортивного руху та спорту ветеранів на 2014-2018 рр. доповів перший віце-президент ABCU Віталій Ігнатенко. Про роботу комісії ABCU соціального захисту ветеранів фізичної культури і спорту розповів її голова Анатолій Стукін.

Після виступів доповідачів відбулося жваве обговорення нагальних питань розвитку спорту ветеранів. Деякі виступаючі звернули увагу присутніх на певні організаційні недоліки та висловили слушні зауваження щодо якості роботи арбітрів змагань з деяких видів спорту. Зрештою, перед усіма організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості, які опікуються розвитком спорту ветеранів, були поставлені нові завдання для подальшого розвитку ветеранського спортивного руху.

Після закінчення семінару-наради відбулася звітно-виборча конференція Асоціації ветеранів спорту України. У її роботі взяли участь представник Адміністрації Президента України Олександр

Гонтарук, заступник Міністра молоді та спорту України Ярослав Войтович, керівник апарату НОК України Юрій Тамм, колективні члени ABCU, представники федерації з видів спорту, провідні ветерани спорту та титуловані спортсмени, організатори проведення змагань зі спорту ветеранів, заслужені працівники фізичної культури і спорту України.

Зі звітною доповіддю про діяльність ABCU з 16 листопада 2011 року по 17 грудня 2015 року виступив її президент Віктор Ткаченко. У своїй промові він зупинився, зокрема, на Статутній та організаційно-практичній діяльності Асоціації ветеранів спорту України, співпраці з Мінмолодьспортом, Всеукраїнських іграх ветеранів спорту пам'яті М.М.Баки, Єдиному календарному плані фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України на 2015 рік, Угодах про співпрацю ABCU зі спортивними федераціями, участі ветеранів спорту України у міжнародному спортивному русі, сприянні пропаганді олімпійського руху в Україні, пропаганді ветеранського спортивного руху та спорту ветеранів, соціальному захисті ветеранів спорту та визначив плани очолюваної ним організації на 2016 рік.

Із новорічним привітанням та своїм зверненням до ветеранів спорту виступив заступник Міністра молоді та

спорту України Ярослав Войтович. Керівник апарату НОК України Юрій Тамм передав щирі поздоровлення з новорічно-різдвяними святами, привітав з проведенням звітно-виборчої конференції та побажав плідної роботи у розвитку спорту ветеранів і пропаганді здорового способу життя в Україні.

Також про фінансово-господарську діяльність та статутну діяльність ABCU за звітний період доповів голова Контрольно-ревізійної комісії Олександр Наухатко.

Далі в обговоренні питань порядку денного прийняли участь спортсмени-ветерани, організатори фізкультурно-спортивного руху, керівники обласних асоціацій. Почули чимало як схвальних, так і критичних зауважень, дослухалися до порад і побажань усіх без винятку.

Зрештою, учасники звітно-виборчої конференції Асоціації ветеранів спорту України проголосували за те, щоби оцінку загальної роботи ABCU за звітний період визнати задовільною. Делегати конференції одностайно обрали президентом ABCU Віктора Ткаченка та оновлений склад Виконкому у кількості 16 осіб. Також було затверджено склад постійно діючих делегатів конференції ABCU.

Прес-центр ABCU

НОВИЙ ВИКОНКОМ ABCU

1. Ткаченко Віктор Вікторович — президент Асоціації
2. Іванов Володимир Тимофійович — перший віце-президент Асоціації
3. Ігнатенко Віталій Валеріанович — перший віце-президент Асоціації
4. Литвиненко Юрій Петрович — віце-президент Асоціації
5. Коваль Олександр Васильович — віце-президент Асоціації
6. Шапаренко Олександр Максимович — віце-президент
7. Грозицький Геннадій Михайлович — віце-президент Асоціації
8. Тамчі Євген Михайлович — віце-президент Асоціації
9. Желудков Віктор Костянтинович — віце-президент Асоціації
10. Крепкіна Валентина Миколаївна — генеральний секретар Асоціації
11. Некрасов Віталій Васильович — голова Ради ветеранів фізичної культури і спорту м. Києва
12. Милан Володимир Петрович — президент Львівської обласної Асоціації ветеранів спорту, член Виконкому
13. Усенко Анатолій Петрович — голова Ради ветеранів фізичної культури і спорту при Мінмолодьспорті та НОК України, член Виконкому
14. Пахольчик Олена Іванівна — головний спеціаліст НОК України (за згодою)
15. Білоус Тетяна Львівна — голова ВГО «Спілка любителів лижних перегонів України»
16. Бірюков Ігор Олексійович — голова Запорізького осередку ветеранів волейболу.

У ЦЕНТРИ УВАГИ

І. СТАТУТНА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ АВСУ

Незважаючи на обмежені фінансові можливості, проблеми у вирішенні багатьох законодавчих, нормативно-правових та організаційних питань, АВСУ, її Виконком та структурні підрозділи провели у звітній період значну роботу, спрямовану на розвиток таких пріоритетних напрямків статутної діяльності, як:

- подальше зміцнення та розбудова АВСУ;
- розвиток та удосконалення подальшої співпраці АВСУ з Мінмолодьспортом, НОК України, обласними та місцевими органами виконавчої влади, фізкультурно-спортивними товариствами і відомствами, федераціями та асоціаціями з видів спорту, спортивними клубами ветеранів спорту;
- розробка і початок реалізації Програми АВСУ щодо розвитку ветеранського спортивного руху та спорту ветеранів на 2014-2018 роки;

- проведення Кубків і чемпіонатів України та інших всеукраїнських змагань серед ветеранів спорту;
- сприяння участі ветеранів спорту України в міжнародному спортивному русі «мастеров», у Кубках і чемпіонатах Європи, світу, Європейських та Всесвітніх іграх майстрів (ветеранів);

- активізація діяльності АВСУ та її колективних членів щодо здійснення практичних заходів, спрямованих на соціальний захист ветеранів фізичної культури і спорту;
- подальша структуризація ветеранського спортивного руху та спорту ветеранів, створення нових та залучення існуючих ветеранських спортивних організацій до складу АВСУ;
- надання організаційної та методичної допомоги обласним і місцевим організаціям ветеранів спорту, колективним членам.

1.1. Діяльність Виконкому

На даний час Виконком АВСУ працює у складі 16 осіб. Для забезпечення діяльності АВСУ, в період між засіданнями Виконкому щотижнево проводилися робочі наради, на яких розглядалися актуальні, проблемні, технічні, методичні питання.

У період 2011-2015рр. кількість колективних членів АВСУ збільшилася на 17 громадських організацій і налічує 46 юридичних осіб. У тому числі 3 міжнародні, 19 всеукраїнських, 24 обласні та місцеві, які об'єднують понад 23 тисячі ветеранів фізичної культури і спорту.

На цей час створені і активно працюють ветеранські спортивні асоціації, спілки, ради та інші організації в Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Закарпатській, Запорізькій, Рівненській, Житомирській, Харківській, Київській, Львівській, Черкаській, Кіровоградській областях та місті Києві.

На жаль, поки що не діють відповідні організації ветеранів спорту в інших регіонах. Однією з причин цього є те, що прийняте у 2012 році рішення колегії Держмолодьспорту про поширення досвіду роботи Дніпропетровської та Донецької обласних асоціацій спорту ветеранів відповідальними працівниками міністерства не виконується і на місцях просувається лише завдяки тиску АВСУ.

Наше завдання у цьому важливому питанні полягає в посиленні активних дій не лише з боку АВСУ і місцевих ветеранів спорту, але і в реальному залученні Міністерства до дієвого контролю за виконання рішень, прийнятих Колегією Державної служби молоді та спорту України у 2012 році.

У 2016 році представництво АВСУ необхідно створити в усіх областях України.

1.2. Співпраця з Мінмолодьспортом

Фактично в 2014 році спортом ветеранів у Міністерстві займався лише один головний спеціаліст — Віктор Желудков, якому, попри високу кваліфікацію, фізично неможливо було опрацьовувати Положення,

Діяльність
АВСУ

за період 2011-2015 років

регламенти, плани, звіти, підготовку і проведення майже 120 заходів зі спорту ветеранів, передбачених Єдиним календарем, забезпечувати управління розвитком біля 40 видів спорту ветеранів.

Зараз кваліфікація двох молодих спеціалістів, які прийшли на цю ділянку роботи, далека від ідеалу, вони не мають розуміння проблем ветеранського спорту, не можуть відстоювати інтереси ветеранів у відповідному відділі та департаменті неолімпійських видів спорту, що приводить до постійної неузгодженості. По суті, становище, в порівнянні з 2014 роком, значно погіршилось. На жаль, не проявляє особливого бажання співпрацювати з ветеранами і керівництво департаменту неолімпійських видів спорту.

Постало питання просити підтримки Міністерства щодо підсилення рівня керівника відділу, який знав би проблеми і розбирався в технології ветеранського спорту.

1.3. Бюджет Міністерства на ветеранські потреби

Бюджет фінансування спорту ветеранів 2014 року становив 1 млн. грн.

Незважаючи на фінансові труднощі в країні, завдяки сприянню Міністра Ігоря Жданова вдалося зберегти такий же обсяг фінансування для ветеранів і в 2015 році. Необхідно вести роботу по збільшенню бюджету на 2016 рік хоча би на 10%.

1.4. Відомча програма розвитку спорту ветеранів

У зв'язку із закінченням терміну дії Відомчої програми розвитку спорту ветеранів, нами, разом із низовими ланками Міністерства, був опрацьований та погоджений з НОКом проект нової програми на 2014—2018 роки, яка в жовтні 2014 року була передана керівництву Міністерства на затвердження. Проте не затверджена досі, з огляду на заборону Кабміну щодо розробки програм, які потребують бюджетного фінансування. Ми вважаємо, що наша програма не потребує бюджетного фінансування, а тільки організаційних зусиль. Тому будемо просити Міністерство повернутися до цього питання в 2016 році, вилучити з неї пункти, які викликають сумнів, і затвердити як відомчу, що дасть змогу значно ширше залучати до фінансування спорту ветеранів області.

1.5. Всеукраїнські ігри ветеранів спорту

У звітній період відбулися V і VI Ігри за програмою 24 видів спорту. Та якщо V Ігри були проведені на гідному рівні, то VI Ігри опинилися практично на грані провалу.

Проект Положення про VI літні Ігри, в установленому порядку погоджений з НОК України, був своєчасно переданий Мінмолодьспорту на розгляд та затвердження. Проте в департаменті неолімпійських видів спорту, до компетенції якого відноситься спорт ветеранів, попри наші постійні клопотання, він пролежав без розгляду більше трьох місяців.

Після листа на ім'я Міністра, Положення про VI Ігри було перепідписане заново та затверджене лише наприкінці березня 2015

року. Таке запізнення не дало змоги місцевим бюджетам, хоча би частково, передбачити фінансування змагань. Отже, і без того скудне, воно було ще більш урізане.

Усе це фактично позбавило можливості провести перші етапи VI Ігор в регіонах, частково профінансувати їх з місцевих бюджетів, якісно підготувати збірні ветеранів спорту областей до участі у фінальних змаганнях.

1.6. Єдиний календарний план

Щорічно АВСУ надавався проект Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України до розділу «Спорт ветеранів». Календарний план на 2016 рік (проект) знаходиться в департаменті неолімпійських видів спорту.

1.7. Угоди про співпрацю АВСУ зі спортивними федераціями

Станом на цей день укладено 19 угод з федераціями з таких видів: баскетболу, городкового спорту, самбо, академічного веслування, греко-римської боротьби, спортивного туризму, велоспорту, каное, водного поло, гандболу, фехтування, шашок, спортивного орієнтування, важкої атлетики, дзюдо, тенісу, лижного спорту, гирьового спорту та футболу.

Разом із тим, зокрема, федерації плавання (Качуровський) та легкої атлетики (Гоцул) відмовляються підписувати угоди про співпрацю, мотивуючи тим, що самостійно будуть проводити змагання серед ветеранів спорту. На погляд наших юристів, це є порушенням Закону, де в статті 22 чітко визначено: змагання ветеранів організовує і проводить громадська ветеранська організація.

1.8. Участь ветеранів спорту України у міжнародному спортивному русі

Щороку 800-900 провідних ветеранів спорту України беруть участь у 15-20 чемпіонатах і Кубках Європи та світу. Лише торік вони завоювали там понад 300 медалей різного ґатунку.

На VIII Всесвітніх іграх майстрів, які відбулися 2013 року у Турині (Італія) і зібрали спортсменів зі 102 країн світу, 350 ветеранів з України у 12 видах вибороли 144 медалі (50 золоті, 52 срібні, 42 бронзові). У неофіційному командному заліку Україна ввійшла до першої десятки кращих країн світу — це найвище досягнення на міжнародній арені за останні 20 років!

Натомість, у складних умовах готувалися наші ветерани до III Європейських ігор майстрів, які відбулися 1-10 жовтня минулого року у Ніцці (Франція).

Якщо в ході підготовки до II Європейських ігор майстрів (2011 рік, Швеція) Держмолодьспорт надав певну фінансову та організаційну підтримку, то цього разу фактично всі витрати були перекладені на спонсорів та, в переважній більшості, на самих спортсменів, які поїхали за власні кошти. Утім, незважаючи на всі труднощі, понад 270 наших представників виступили в Ніцці успішно, здобувши 151 медаль (75 золотих, 47 срібних і 29 бронзових) у 16 видах спорту.

У цілях подальшого розвитку співпраці АВСУ з міжнародними спортивними організаціями майстрів, Виконкомом і колективним членам необхідно продовжити реалізацію ініціативи щодо встановлення дружніх зв'язків із громадськими організаціями майстрів інших країн Європи і світу. Треба розробити конкретну, обґрунтовану програму участі АВСУ у міжнародному русі майстрів.

2. СПРИЯННЯ ПРОПАГАНДИ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Відповідно до Угоди про співпрацю між НОК України та АВСУ, Виконкомом та колективні члени протягом звітнього періоду сприяли залученню ветеранів спорту до пропаганди олімпійського руху та олімпійських видів спорту. Вони брали активну участь у проведенні усіх масових загальнодержавних заходів, таких як «Олімпійський день», «Олімпійський тиждень», Всеукраїнський олімпійський урок, День фізичної культури і спорту, урочистій церемонії «Герої спортивного руху», святкування сторіччя олімпійського Києва та ін.

Протягом звітнього періоду активізувалася діяльність регіональних асоціацій (рад) ветеранів спорту з відповідними відділеннями НОК України. Значний досвід цієї роботи напрацьований у Києві, Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Київській, Львівській областях.

За активної участі працівників НОК України, щорічно проводиться Всеукраїнський семінар-нарада з питань ветеранського спортивного руху.

3. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВETERANІВ СПОРТУ

У звітній період значно активізувалася діяльність комісії АВСУ з питань соціального захисту ветеранів спорту. За ініціативи її голови Анатолія Стукіна, було зміцнено склад комісії, розроблені детальні плани роботи. Спільно з Радою ветеранів Києва, комісія підготувала відповідні пропозиції щодо представлення видатних ветеранів спорту України до державних урядових стипендій.

Указом Президента України було введено 25 довічних стипендій. Також щорічно 30-40 ветеранів отримують державну стипендію Кабінету Міністрів України (однорічну) та Президента України (дворічну).

Разом із Міністерством та НОК України, АВСУ приділяє велику увагу вшануванню видатних ветеранів спорту, наданню їм матеріальної підтримки, нагородженню цінними подарунками та іншими заохочувальними відзнаками.

4. ПРОПАГАНДА ВETERANСЬКОГО СПОРТИВНОГО РУХУ ТА СПОРТУ ВETERANІВ

Важливими напрямками роботи АВСУ у звітній період була діяльність, спрямована на пропаганду та подальше поширення інформації про стан розвитку, досягнення та проблеми ветеранського спортивного руху та спорту ветеранів в Україні. Газета «Спорт ветеранів України», яка безплатно розповсюджується серед ветеранів, всебічно висвітлює на своїх шпальтах інформацію про діяльність АВСУ, історичні спортивні події, вшанування ювілярів та видатних ветеранів, виступи збірних та окремих спортсменів на міжнародній арені.

Рішенням Виконкомом, також створено прес-центр і веб-сайт АВСУ, які узагальнюють і розміщують всі основні події діяльності та життя ветеранів спорту України.

5. ПРО ГОСПОДАРСЬКО-ФІНАНСОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

На розвиток спорту ветеранів АВСУ тільки з власного рахунку у звітній період витратило понад 500 тис.грн. Крім цього на такі статті, як матеріальна допомога, випуск газети, допомога хворим, протезування і т.п. залучалися значні позабюджетні кошти.

Віктор ТКАЧЕНКО,
президент АВСУ

АКТУАЛЬНА ТЕМА

15 грудня минулого року спортивна громадськість України урочисто відзначала 25-річний ювілей свого Національного олімпійського комітету. Значимість цієї події допомогла відчувати присутність Президента Міжнародного олімпійського комітету Томаса Баха та керівника Асоціації національних олімпійських комітетів — шейха Ахмада Аль-Сабаха.

Наш НОК створювався у напруженій боротьбі двох систем. Одна — міцна й потужна, що панувала на шостій частині планети, відходила. Друга, молода, що тільки народжувалася, не мала ні матеріальної сили, ні статків, ні досвіду. Було лише велике прагнення до самостійності. Тому історія НОК України та участь наших спортсменів у Олімпійських іграх сучасності насичені цікавими подіями і фактами. Це, без перебільшення, захоплююча драма, в центрі якої боротьба країн, прапорів, ідеологій, самих атлетів, котрі перемагають один одного, час, вагу, відстані...

Біля витоків українського Олімпізму

Задля справедливості, слід сказати, що розвиток і становлення спортивного руху на теренах України (поділена між Австро-Угорщиною та Росією) на зламі XIX та XX століть відбувався не однаково. На Сході існували лише окремі атлетичні гуртки інтелігенції з боксу, боротьби, підняття ваги, ковзанярського та велосипедного спорту, фехтування тощо. На Заході в умовах конституційної монархії, де спортивні клуби формувалися за національною ознакою, чи не у кожному селі діяли найрізноманітніші громадські спортивні організації, активно формувалася система фізичного виховання, масових змагань.

17 липня 1892 року в Народному домі у Львові було створено товариство «Сокіл». Один з ініціаторів Олександр Кулачковський проголосив тоді знамениті слова: «Нам треба залізної сили і тому мусимо набрати такої сили, щоб порвати кайдани. Бракує нам товариства, що вчить розвивати силу кожного українця, зокрема, лучити українців разом, щоб була велика непереможна українська сила!»

Серед засновників товариства були палкі поборники фізичних вправ — доктор теології, єпископ Перемишля Йосиф Коциловський, професор Іван Боберський, автор статуту «Сокола» Володимир Лавриківський, перший голова това-

риства Василь Нагірний, письменники Іван Тобілевич, Богдан Лепкий, Михайло Рудницький та інші достойники. Як гриби після рясного дощу почали з'являтися спортивно-фізкультурні товариства, клуби, громади, союзи, гуртки, осередки, що проводили найрізноманітніші заходи, серед яких, зокрема, Дні спорту та Запорізькі ігрища. Видавалися газети, журнали, книжки...

Їхня діяльність єдналася з національною ідеєю державності. Тож не дивно, що довкола спорту консолидувалися як українська молодь, так й інтелігенція, діячі церкви. «Сокіл» на Галичині проіснував до 1939 року — моменту придушення «визвольної місії» Червоної Армії. Утім, коли на масовий спорт незадовільно дивився царський режим, що вже казати про більшовиків, у яких «буржуазний рух» не мав права на існування!

На Сході, скоріше з власної ініціативи, передові особистості Росії — генерали Дмитро Бутовський та Сергій Білосельський-Білозерський, дворянський депутат із Києва Дмитро Меленевський вязли участь у

створенні Міжнародного олімпійського комітету, готували проведення Перших Олімпійських ігор сучасності в Афінах 1896 року. Довгі роки діяльність цих видатних постатей в олімпійському русі, як і участь у змаганнях киянина Миколи Ріттера, замовчувалася. Лише зараз ми знаємо чи не все про життя та творчість цих неординарних особистостей, передвісників сучасного НОК.

Пошуки науковців та журналістів-дослідників олімпійського руху довели, що з того часу жодна Олімпіада не проходила без участі українців, розкиданих по світах. Виступаючи під прапорами різних країн, вони здобували найвищі нагороди, прославляючи себе і свою матінку Україну.

Час емоцій і сподівань

... Йшов наповнений неспокоєм 1989 рік. Радянський Союз калатало, мов на вулкані. Для того, щоби молоде покоління зрозуміло, що то був за час, нагадаємо основні політичні події, якими жив тоді Радянський Союз — могутня колись імпе-

рія, яка об'єднувала 15 союзних республік.

Генеральним секретарем ЦК Компартії СРСР Михайлом Горбачовим, порівняно молодим її діячем, з 1985 року було проголошено так звану «Перестройку». Хто працював без досягнення високих результатів, на того казали, що він ще не перебудувався. Це стосувалося також фізичної культури і спорту, тренерів і спортсменів, команд.

Треба зазначити, що приблизно в цей самий час уже впала берлінська стіна. У Польщі гору взяла «Солідарність», яка вивела на площі мільйонні маси невдоволених режимом людей. Наче розбитий на дрібні шматки глек розлетілась Югославія. Відбувся поділ між Чехією та Словаччиною. Та й в Україні мітинги, очолювані «Рухом», відбувались у великих та малих містах і накочувалися мов хвилі могутнього прибою. Особливо багатолюдними вони були у Києві, Львові, Тернополі, Луцьку, Харкові, Сумах. Не встигала міліція розігнати людей із синьо-жовтими прапори на одній вулиці, як вони з'являлися на іншій.

Олімпійський у серцях

НОК України — 25 років

Олімпійському руху в Україні — 120 років

На цьому тлі чи не найактивніше заявили про свою позицію фізкультурні організації. Перш за все розгорнулася боротьба за створення власного Національного олімпійського комітету. То був знаменний час піднесення свідомості українського народу. Усі прагнули якнайскоріше встати з колін, відчувати себе повноправними членами сім'ї вільних народів.

Спорт став поки що тою невинною зачіпкою, яка виплеснулася назовні. Дійсно, чому б Україні, яка давала до 40 відсотків усіх медалей спортсменів СРСР, не виступати самостійною командою?

Ініціативу взяла «Спортивна газета»

Не втручаючись в політичні процеси, ідею самостійного НОК підтримала спортивна преса. Наприкінці 1988 року «Спортивна газета» почала друкувати з цього приводу листи громадян. Рішенням редколегії газети ведення цієї болючої теми доручили відомій журналістці, призерці XVII Олімпійських ігор у Римі Людмилі Радченко. Об'єктивно, без покvapу, з глибоким знанням справи вона розмішувала матеріали, які допомагали спортивній громадськості глибше проникати у суть проблеми.

«Спортивна газета» у той час не лише надрукувала проект Статуту Олімпійського комітету України, а й розгорнула дискусію навколо нього, активно виступаючи проти того, щоби наш НОК став підрозділом ОК СРСР без права самостійного виходу на міжнародну арену. Також першою газета сповістила про Статут НОК, який самостійно розробили члени незалежної ініціативної групи В.Сікач, В.Кудько та В.Шутий. Утім, здавалося, що крім авторів його ніхто не читав. Адже неозброєним оком можна було помітити безліч помилок як юридичного плану, так і чисто спортивного. І все ж...

Ось основні назви статей того періоду: В.Борзов: «Від бажання до реалізації», В.Мавєський: «На шляху до визнання», В.Смирнов: «Нові часи, нові підходи», Л.Радченко: «Тверезо оцінювати ситуацію»,

АКТУАЛЬНА ТЕМА

ВОГОНЬ

С.Родак: «На компроміси не погоджусь» та «Своєю командою до Барселони». Євген Бобко запитував: «Чому Україна не бере участі в Олімпійських іграх?» На його думку, Україна, як рівноправний суб'єкт ООН і ЮНЕСКО, мала повне на це право. І 6 грудня 1989 року Г.Абрамян порушив питання про розподіл повноважень між Олімпійським комітетом і Держкомспортом СРСР. А 19 квітня 1990 року «Спортивна газета» надрукувала звернення до спортивних фахівців республіки із закликом подолати кризу, що охопила спортивне життя в Україні, підтримати ідею створення самостійного Олімпійського комітету.

Слід зауважити, що трохи раніше — 12 березня — у Львові проголосив про себе Підготовчий комітет Української спортивної асоціації, а вже через два місяці відбулись Установчі збори. На них головою Львівської організації УСА було обрано досвідченого фізкультурного працівника, згодом народного депутата Ярослава Кендзьора. Майже в той самий час під головуванням Валерія Шутого була створена Українська Національна олімпійська комісія «Руху».

Валерій Шутий, звертаючись до спортивної громадськості, вимагав:

1. Скликання з'їзду спортсменів України, на якому розглянути проблеми розвитку українського спорту;
2. Націоналізувати майно усіх без винятку спортивних організацій на території України;
3. Розпустити всі спортивні організації, які орієнтовані на збірну СРСР;
4. Утворити спільно із Держкомспортом комісію для передання майна розпущених спортивних організацій українським спортивним федераціям із видів спорту.

Проте в ті напружені часи ніхто не бажав брати на себе відповідальність. Вичікували мов та миша під мітлою.

Не дочекалися й офіційної реакції Міжнародного олімпійського комітету, хоча, за підписом Валерія Шутого, особисто до його президента Хуана Антоніо Самаранча відправили спеціального листа. Мовляв, цей лист просто не встигли своєчасно розглянути. А потім уже ситуація в нашій країні кардинально змінилася...

Із комсомольським завзяттям

16 липня 1990 року Верховна Рада України проголосила «Декларацію про державний суверенітет України». Парламент і Уряд України налагоджували горизонтальні економічні зв'язки з іншими республіками і країнами Заходу і Сходу. Спортивна ж тематика відійшла на другий план. Профільні функціонери не висовували носа із своїх офісів, ходили увібравши голову в плечі. Адже ситуація була нестабільною.

І тут ініціативу в свої руки узяв новопризначений Верховною Радою України, Голова Державного Комітету Укра-

Перший президент НОК України Валерій Борзов та наша легендарна фехтувальниця Ольга Харлан

їнської РСР у справах молоді, фізичної культури та спорту Валерій Борзов, дворазовий олімпійський чемпіон. Він цілком слушно зайняв помірковану реалістичну позицію і заявив, що без підготовки належних підвалин створювати Олімпійський комітет неможливо.

Валерій Пилипович став тою фігурою, яка влаштувала всіх: видатний спортсмен, володар двох золотих олімпійських медалей, зростання якого відбувалося у всіх на очах. До того ж, після здобуття повного комплексу олімпійських нагород, він захистив кандидатську дисертацію, написав книгу, одружився з уславленою гімнасткою Людмилою Туріщевою. Словом, був дуже поважною людиною і нічим себе не зганьбив.

Саме відтоді, на мою думку, й почалася активна й продуктивна боротьба за створення нашого НОКу. Не слід думати, що Валерію Борзову було легко, бо свої дії він також чинив під бурхливий акомпанемент розмов про сепаратизм, які лунали з Москви. Та все ж, забігаючи наперед, слід зазначити, що він обрав єдино вірний шлях.

Асамблея засновників

Розгорнулася копітка робота з розробки Статуту НОК, його законодавчої бази, програми діяльності. Асамблея засновників НОК України, або, скажемо точніше, Перша сесія Генеральної асамблеї Національного олімпійського комітету України, розпочала свою роботу 22 грудня 1990 року в актовому залі Київського державного інституту фізичної культури і спорту.

Підготовчим комітетом була проведена велика за обсягом робота. Делегатами сесії обрали 210 осіб з усіх регіонів України, котрі представляли національні федерації, спортивні товариства і відомства, державні органи і установи, громадські організації, засоби масової інформації.

Усі, хто виступав того дня, однак, підтримали як саму ідею створення Національного олімпійського комітету України, так і застерігали від зайвих емоцій й недооцінки реалій сьогодення.

Насамперед — взаємин з Олімпійським комітетом СРСР, який був категорично налаштований проти революційного кроку українців. Та хоч як там було, а процес пішов. І першим президентом НОК України майже одностайно було обрано Валерія Борзова.

За визнання

Чи варто говорити про те, що рішення про створення Національного олімпійського комітету України було прийнято окремими прошарками нашого суспільства з деякими застереженнями. Одні горою стояли за Радянський Союз і озиралися на ті події, що відбуваються у Москві. Інші, патріотично налаштовані, бажали найшвидшого виходу з нього.

Край поставила Верховна Рада України, проголосивши 24 серпня 1991 року «Акт незалежності України». 19 вересня відбулися Збори представників 42 національних федерацій з видів спорту, членів НОК України. Вони прийняли ряд важливих рішень, розробили документи до МОК, міжнародних федерацій, а також Олімпійського комітету та Держкомспорту СРСР, що вже «коннали».

Було досягнуто угоду про участь українських спортсменів в Олімпійських іграх 1992 року у Барселоні в складі збірної команди СНД. На парадах відкриття і закриття Ігор усі спортсмени союзних республік крокуватимуть як єдина делегація, але із власною символікою під національними прапорами.

Національним федераціям з видів спорту було запропоновано оформитись як громадські організації, заключити договори з Міністерством молоді і спорту України для вирішення фінансових, організаційних та інших питань.

Отже, робота пішла. І на всіх наступних Олімпійських іграх Україна неодмінно була представлена окремою командою. Але то вже зовсім інша історія...

Анатолій ВОЛОШИН

Спортсмени-українці — учасники Олімпійських ігор довоєнного часу

1912

Влад Понурський — легка атлетика, Австрія

1920

Адам Паппе — фехтування, Польща

1924

Адам Круликевич — кінний спорт, Польща
Тадей Коморовський — кінний спорт, Польща

Фелікс Костшембський — кінний спорт, Польща
Казимір Кшемінський — велоспорт, Польща
Станіслав Сосницький — велоспорт, Польща
Мечислав Батш — футбол, Польща
Вацлав Кухар — футбол, Польща
Нік Білас — ковзани, США
Білл Демко — футбол, США
Андрій Фовицький — гімнастика, Чехословаччина

1928

Антон Франц — фехтування, Польща
Адам Паппе — фехтування, Польща
Тадей Фрідріх — фехтування, Польща
Юрій Коцай — плавання, США
Стефан Галайко — бокс, США

1932

Станіслав Валасевич — легка атлетика, Польща
Тадей Фрідріх — фехтування, Польща
Адам Паппе — фехтування, Польща

1936

Роман Турушанко — фігурне катання, Румунія
Броніслав Ганцаж — легка атлетика, Польща
Казимир Кухарський — легка атлетика, Польща
Михайло Гувовський — кінний спорт, Польща
Ян Комаровський — кінний спорт, Польща
Спиридон Альбанський — футбол, Польща
Михайло Матіас — футбол, Польща
Ян Васевич — футбол, Польща
Петро Фік — плавання, США
Іван Заяць — легка атлетика, США
Адальберт Бубенко — легка атлетика, Латвія
Михай Сорока — гімнастика, Чехословаччина.

Підготувала
Оксана ВАЦЕБА

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

На рівні з професійними атлетами!

Напередодні новорічних свят у легкоатлетичному манежі Київської міської школи вищої спортивної майстерності відбувся один з головних стартів сезону для вітчизняних легкоатлетів категорії «Мастерс» – Кубок України у приміщенні.

нів Королеви спорту, а також були відбірковими для тих атлетів, які готуються до чемпіонату Європи у приміщенні — він відбудеться в італійському місті Анконі. В у столиці взяли участь близько двохсот спортсменів із 17-ти областей, серед них — багаторазові чемпіони світу та Європи. Тут доречно буде нагадати, що у 2015 році на світових та європейських першостях наші легкоатлети-ветерани здобули 67 нагород, у тому числі 31 золоту!

...Легкоатлетичні баталії сподобалися і досить напруженою боротьбою у майже всіх видах програми, і цілком пристойними результатами, і що сподобалося найбільше, справжнім бойовим вогником в очах спортсменів, їхнім неповторним змагальним куражем. Тож дивитися було і на кого, і на що!

Зрештою, командну першість у 1-й групі виграли представники Києва, другими стали харків'яни, третіми — львів'яни. У 2-й групі перемогли представники Черкащини, у 3-й — Житомирської області.

— Дуже складно зараз ветеранам приїжджати та брати участь у змаганнях, адже все — за власний кошт, — розповіла одна з головних організаторів зимового Кубка України Валентина Крепкіна. — Але ми намагаємося робити все, щоби це було справжнє свято для людей, щоби вони мали змогу поспілкуватися, бути в спортивній формі, підтримувати здоров'я і наш вид спорту — легку атлетику. Більшість людей — то не професійні атлети, які, досягши певного віку, вирішили продовжити свою активність і брати

участь у цих змаганнях. Це гарний приклад для молодого покоління. Молодь із натхненням дивиться на наші виступи, адже деякі ветерани показують дуже високі результати — в окремих видах вони на рівні з професійними атлетами! Тому дуже жаль, що у нас немає популяризації ветеранського напрямку. Організувати такі масові змагання доводиться невеличкому гурту ентузіастів. Проте, наші зусилля варті того...

За інформацією прес-служби ФЛАУ

Ці змагання підвели ризик під напруженим та плідним сезоном ветеранів.

ЛИЖНИЙ СПОРТ

Львів'яни показали клас

Упродовж 20–25 січня на навчально-спортивній базі зимових видів спорту «Тисовець» Міністерства оборони у Сколівському районі Львівської області відбувся особистий чемпіонат України з лижних перегонів серед ветеранів спорту.

Успішно у цих представницьких змаганнях виступили й найсильніші лижники-ветерани Львівщини. Зокрема, у віковій групі 75-79 років кращим на дистанції 5 км виявився Василь Крупський. Першими фінішували також Ігор Лисий у віковій групі 70-74 років та Анатолій Шевчук у віковій групі 60-64 років. На вдвічі довшій дистанції — 10 кілометрів — Микола Сипливий у віковій категорії 50-54 років продемонстрував найкращий час, Андрій Котинський у віковій групі 30 років виборов бронзову нагороду, а Роман Чепіль у групі 45-49 років опинився на четвертому місці.

У змаганнях серед жінок львів'янка Оксана Заліско посіла перше місце у віковій групі 55-59 років.

У змагальній дисципліні дуатлон, де лижники пробігають першу половину дистанції класичним стилем, а другу, змінивши лижі, вільним стилем, найкращими в Україні у своїх вікових групах виявилися Оксана Заліско, Василь Крупський, Ігор Лисий та Анатолій Шевчук.

Срібні медалі отримали Микола Сипливий та Ігор Соболевський. Роман Чепіль фінішував на п'ятому місці.

Ірина ПІДЛУЖНА,
обласний центр «Спорт для всіх»

ПЛАВАННЯ

Фотофініш був би незайвим

У традиційному відкритому чемпіонаті Хмельницької області з плавання в категорії «Мастерс», присвяченому пам'яті фундатора цього виду спорту в місті Анатолію Агошкову, цьогоріч виявили бажання взяти участь навіть п'ятеро членів виконкому регіонального відділення Національного олімпійського комітету України!

Вони, разом із 50-ма спортсменами-ветеранами віком від 30 років і старших, котрі регулярно займаються фізичною культурою і ведуть здоровий спосіб життя, долали на водних доріжках спринтерську 50-метрову дистанцію будь-яким із чотирьох класичних видів плавання на вибір. А відомі в минулому плавці змагалися ще також у комплексному плаванні на 100-метрівці та у змішаних естафетах вільним стилем.

Найбільше підтримки, схвальних відгуків та оплесків від глядачів і спортсменів отримали досвідчені Людмила Моторигіна (76 років), Володимир Балабанюк (77 років) та Віктор Барбалюк (80 років). Саме Віктор Денисович, перебуваючи в якості директора місцевої ДЮСШ №3, доклав багато зусиль та енергії разом із Анатолієм Агошковым, щоб у 1971

році ввести в дію басейн, в якому і проводився цей чемпіонат.

Змагання відбувалися в дружній атмосфері на високому емоційному рівні. Незважаючи на роки, учасники демонстрували жагу до перемоги. Зокрема, у чоловіків вікової групи 45-49 років четверо кращих спортсменів на 50-метрівці вільним стилем фінішували в межах 0,8 сек! Можна сказати, трійку призерів серед них безсумнівно можна було визначити хіба що за допомогою фотофінішу...

Усі призери чемпіонату були відзначені дипломами та медалями відповідних ступенів від обласного відділення НОК України.

ГОРДИСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ

Людмила ДЖИГАЛОВА: «Наш рекорд досі ніхто побити не може!»

Незважаючи на славу спортивну історію, зараз Харків, на жаль, не може похвалитися великою кількістю олімпійських чемпіонів, які все ще проживають у рідному місті. А вже дворазових золотих медалістів Олімпійських ігор можна перелічити на пальцях однієї руки. Не дивуйтеся! Їх усього двоє — легендарний волейболіст Юрій Поярков і не менш славна легкоатлетка Людмила Джигалова. Поярков виблискував на зорі становлення волейболу як олімпійського виду спорту. А ось олімпійські успіхи Джигалової ще не стерлися з пам'яті багатьох. У 1988 році в Сеулі вона вперше зійшла на найвищу сходинку п'єдесталу пошани з подругами по збірній Радянського Союзу, вигравши естафету 4х400 метрів. Через чотири роки в іспанській Барселоні харків'янка знову внесла свою (за її власним визнанням, вирішальну) лепту в золотий фініш естафетної дружини об'єднаної команди СНД.

Джигалова давно не виходить на доріжку в змаганнях серйозного рівня. Однак багато шанувальників Королеви спорту досі її люблять, досягнення пам'ятають і завжди раді стати з нею заочними співрозмовниками. А тут і привід знайшовся добрий — днями ушанована спортсменка відзначила День народження...

«Захотіла мати стрункі й красиві ноги»

— ЛЮДМИЛО, ВЕСЬ СВІТ ДІЗНАВСЯ ПРО ВАС ПІСЛЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ УСПІХІВ В СЕУЛІ І БАРСЕЛОНІ. А ЯК ТАК СТАЛОСЯ, ЩО ВИ СТАЛИ ЛЕГКОАТЛЕТКОЮ?

— Родом я з невеличкого містечка Котовськ, що на Одещині. Там у нас був тільки місцевий палац культури з обмеженим колом всіяких гуртків і стадіон, на якому базувалася ДЮСШ. Випробувавши свої можливості в усіх гуртках, я з подружками забрела на стадіон із неприхованим бажанням кудись записатися. Виявилось, що секцій у ДЮСШ було дві: з легкої атлетики та велоспорту. Вибір на користь першої був зроблений випадково. Зустрівся нам Віталій Леонов, який став надалі моїм першим тренером. Дізнавшись, навіщо ми прийшли, тут же попередив, що коли підемо у велоспорт, то ноги в нас будуть кривими, а якщо в легку атлетику — то стрункі й красиві. Аргумент для 12-річних дівчат був дуже переконливим. Ми, звичайно ж, записалися до нього.

— 12 РОКІВ — НЕ САМИЙ ЗРІЛИЙ ВІК, ЩОБИ РОЗУМІТИ, ЩО ТИ ЗАЙМАЄШСЯ СПРАВОЮ, ЯКА МОЖЕ СТАТИ СЕНСОМ ЖИТТЯ. КОЛИ ВИ ЗРОЗУМІЛИ, ЩО ЛЕГКА АТЛЕТИКА І ВИ НЕРОЗДІЛЬНІ?

— Справді, ми прийшли до секції заради інтересу. Подружки через кілька місяців з нею попрощалися. Я ж залишилася. Чому? Дівчишкою я була рухливою, а надлишок енергії треба було кудись подіти. Ось і продовжувала займатися. Усвідомлення того, що легка атлетика — це надовго, прийшло лише років через три.

— ІЗ СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ ВИЗНАЧИЛИСЯ ВІДРАЗУ?

— Якщо ви маєте на увазі біг, то так. А якщо брати дистанцію... Спочатку у Леонова ми займалися практично всім: і бігали, і стрибали, і просто в рухливі ігри грали (у баскетбол, футбол...). Свою першу в житті грамоту я отримала за третє місце в стрибках у довжину на першості міста. Досі пам'ятаю свій тодішній результат — 3 метри 82 сантиметри. Трохи пізніше стали більше уваги приділяти бігу. Тренер мене одразу визначив на середні дистанції — 800 і 1500 метрів. Саме як «середньовичка» я після восьмого класу приїхала до Харкова, де стала займатися у Петра Іванова.

— ЧОМУ ВИ В ТАКОМУ РАНЬОМУ ВІЦІ ПОКИНУЛИ РІДНІ КРАЇ?

— Треба було рости в майстерності. Мій тренер Віталій Леонов прекрасно

ДОСЬЄ «СВ»

Людмила ДЖИГАЛОВА

Народилася 22 січня 1962 року в Котовську (Одеська область).

Заслужений майстер спорту з легкої атлетики.

Почала займатися легкою атлетикою в ДЮСШ м Котовськ. Перший тренер — Віталій Леонов.

У 17 років переїхала до Харкова, де тренувалася під керівництвом Петра Іванова.

Дворазова олімпійська чемпіонка в естафеті 4х400 м (Сеул-1988 і Барселона-1992). Діюча світова рекордсменка в естафеті 4х400 м.

«Зимова» чемпіонка світу (1992). Дворазова володарка Кубка світу. Неодноразова призерка чемпіонатів Європи. Багаторазова чемпіонка України, Радянського союзу та переможниця розіграшів Кубка СРСР.

розумів, що настане момент, коли мені треба буде, образно кажучи, піти на підвищення. Цьому дуже допомогли мої хороші виступи на всіяких юнацьких змаганнях, які в той час у колишньому Союзі проводилися регулярно. Мене на них помітили і, коли прийшов час зробити вибір, де далі тренуватися, надійшли пропозиції з Одеси, Москви, Ленінграда і Харкова. Леонов Одесу відкинув одразу, заявивши, що місцеві тренери мені мало що зможуть дати. Залишилися Харків, Москва і нинішній Пітер. Вибір на користь Харкова був зроблений випадково. Після якогось змагання, що проходили саме в Харкові, до мене підійшов Іванов і просто умовив приїхати до нього. Мовляв, і Котовськ до Харкова ближче, ніж до Москви чи Пітера, і умови роботи непогані. Пообіцяв Петро Петрович допомогти і з навчанням. Я й погодилася, про що зараз абсолютно не шкодую.

— НЕ СЕКРЕТ, ЩО В СОЮЗІ БУЛА ВЕЛИЧЕЗНА КОНКУРЕНЦІЯ ЗА МІСЦЕ В ЗБІРНИЙ КРАЇНИ. ЯК ВАМ ВДАЛОСЯ З НЕЮ ВПОРАТИСЯ?

— Уже в 21 рік я була на підході до основного складу збірної. Тоді і складно, і одночасно просто було потрапити до головної команди. Відбір проводився на

підставі результатів, показаних спортсменом на декількох великих внутрішньосоюзних стартах, як от Меморіал братів Знаменських, чемпіонат і розіграш Кубка СРСР. Біжи там добре — і будеш у збірній.

— ТА ВСЕ Ж НЕ ОБХОДИЛОСЯ, ПЕВНО, БЕЗ ЯКИХОСЬ ПІДСТУПНОСТЕЙ?

— Бувало. Цікаво, що від цього я іноді виявлялася як в програвші, так і у вигравші. Взяти хоча б відбір на сеульському Олімпіаду. Перед нею я набрала відмінну форму і, за логікою, повинна була виступити не тільки в естафеті, а й в особистій першості. Але мене заявили тільки на естафету. Було дуже прикро. До того ж виступити у фінальному забігу не дали. Я бігла тільки у півфіналі, коли збірна Радянського Союзу встановила найвище світове досягнення (3:15.17), яке досі ніхто побити не може! Однак після такого вдалого виступу в 1/2, мене перевели в розряд запасних. Коли команда виграла «золото», медаль-то я отримала, але осад від неучасті у фіналі залишився.

«Я «прибрала» 50-метровий гандикап»

— А ЯК ЩОДО ПОЗИТИВНИХ МОМЕНТІВ?

— Найпоказовішим із них стало мое

потрапляння на Олімпійські ігри 1992 року. Перед ними на чемпіонаті країни я фінішувала лише сьомою, а до Барселони мали відправитися тільки шестеро. Я виявлялася в «прольоті». Від цього була дуже засмучена, тому що відчувала, що готова відмінно і можу реально допомогти команді. Довелося звертатися до тренерів збірної, щоби взяли мене в Іспанію в якості запасної, і дали хоч мізерний шанс проявити себе. Мені пішли назустріч. Чому? Є в легкій атлетиці такі спортсмени, яких називають «декабристами». Вони можуть «вистрілити» на одному-єдиному змаганні на рік. На інших швидких секунд не показують. Напевно, тренери розуміли, що хтось із тих, хто за підсумками чемпіонату Союзу фінішував попереду мене, можуть на Іграх і не «побігти». Свої вагомі аргументи на входження до складу збірної я довела на передолімпійському зборі і вже в самій Барселоні. Правда, перед фіналом питання мого включення до квартету знову стало на порядку денному.

— ВИХОДИТЬ, ЩО У ТРЕНЕРСЬКОГО ШТАБУ БУЛИ ВЕЛИКІ СУМНІВИ ЩОДО ВАШОЇ КАНДИДАТУРИ?

— І тренерів зрозуміти можна. Це раз більшість українських спортсменів на Олімпіаду їде просто взяти участь. За медалі борються одиниці. А тоді була необхідна тільки перемога. І не якась медаль, а тільки золота. Інші варіанти просто не розглядалися. Якщо мені не зраджує пам'ять, питання щодо мого включення вирішувалося до півночі напередодні фіналу. Викликали мене і на відверту розмову. Дізнатися, так би мовити, мою думку. Чого цим хотіли домогтися, мені не відомо. Напевно, я повинна була щось пообіцяти. Робити ж цього не стала, тільки сказала, що моя спортивна форма вам відома (я в півфіналі показала абсолютно кращий час на своєму етапі серед усіх учасниць!). Тому, якщо хочете «золото», мене поставите, якщо ні — можете не ставити.

— ВИБІР БУВ ЗРОБЛЕНИЙ НА ВАШУ КОРИСТЬ. ВИСОКУ ДОВІРУ ВИПРАВДАЛИ?

— Думаю, що так. Я бігла на другому етапі, який за специфікою естафети метрів на 10 довший за інші. Ось тут і позначилася та витривалість, яка була отримана при роботі «середньовичкою». Я отримала паличку тільки шостою, американці втекли метрів на 50, а до найближчої суперниці було десь 35 метрів. Це величезний гандикап. Я його «прибрала». При цьому не тільки наздогнала опоненток, а й не дозволила їм вийти з віражу на першу доріжку. Якби це сталося, ми могли Штати потім і не наздогнати. А так мою роботу продовжила на третьому етапі Ольга Назарова, а вже Ользі Бризгіній на заключному етапі ніщо не могло перешкодити фінішувати першою...

За матеріалами сайту «Овертайм»

ВОЛЕЙБОЛ

До нових виступів, до нових перемог!

У Київському осередку ветеранів волейболу стало доброю традицією проводити підсумки року разом із представниками місцевих клубів, колективів. Так було і цього разу. Тетяна Одинцова, керівник вищезазначеного осередку, в колі активу ветеранів волейболу Києва згадала найважливіші миттєвості своєї діяльності протягом усього 2015 року.

Зокрема Тетяна Одинцова відзначила, що ветерани волейболу Києва різних вікових категорій, як чоловіки так і жінки, приймали участь в усіх майже 30

турнірах, що проводилися в різних регіонах України, і посідали там, в основному, призові місця. Наші гравці у складі чоловічої команди «Омега» (65+) стали срібними призерами III Європейських

особисто вручив знак «Почесний ветеран волейболу України» Костянтину Гейбовичу, Василю Хуторному, Володимиру Невмержицькому та Михайлу Блощинському.

Крім того, за активну участь у розвитку ветеранського спортивного руху і спорту ветеранів та пропаганду здорового способу життя, Володимир Іванов від Асоціації ветеранів спорту України оголосив Подяки Олександрі Булаху, Сергію Тилимі, Анатолію Агееву, Василю Хуторному та Федору Черемісину. Від Київського відділення Національного олімпійського комітету присутні ветерани отримали пам'ятні подарунки, зокрема книгу «Перша Російська Олімпіада», що відбулася в Києві в серпні 1913 року — про змагання, які стали знаковою подією в історії становлення і розвитку вітчизняного олімпійського спорту й олімпійського руху.

Член виконкому Олімпійської академії України Юрій Крюков прокоментував свою статтю «За спортивне благородство», що була надрукована в святковому випуску газети «Спорт ветеранів України», яку отримали всі присутні. Нагадав, що протягом кількох років приз «За благородну поведінку на змаганнях» від Олімпійської академії України вручається кращому толерантному гравцю турніру з паркового волейболу МІХ «Пам'яті заслуженого тренера України Івана Плетенчука», що проводиться в липні місяці у Пуці-Водиці.

Ну і, звичайно, на святковий вечір за-

ігор майстрів (м. Ніцца, Франція), чоловіча команда «Фуршет» (45+) виборола там бронзові нагороди, а жіноча команда з пляжного волейболу (45+) — срібні.

За вагомий внесок у розвиток ветеранського волейболу на Київщині, яскравий приклад підростаючому поколінню, олімпійський чемпіон, заслужений майстер спорту СРСР Володимир Іванов

вітав із подарунками Дід Мороз зі Снігуронькою, та символ наступного року — Червона вогняна Мавпа, які разом із присутніми підняли келихи з шампанським за Новий 2016 рік.

Нових яскравих виступів, нових гучних досягнень, Київський осередок ветеранів волейболу!

Федір ЧЕРЕМІСІН

МІНІ-ФУТБОЛ

Головний приз залишився у Стрії

24 січня у спортзалі Стрийської міської ДЮСШ відбувся 21-й регіональний турнір з міні-футболу, присвячений Дню Соборності України — 97-й річниці Акту Злуки УНР і ЗУНР в єдину державу.

Організаторами цього турніру виступили: відділ молоді і спорту Стрийської міської ради, Стрийська ДЮСШ міськво та федерація футболу Стрийщини. Слід відзначити, що цей турнір на протязі багатьох років проводиться за сприяння відомого далеко за межами Стрийщини політика та мецената, голови благодійного фонду «Добре серце», народного депутата сьомого демократичного скликання Олега Леонідовича Канівця.

У цьогорічному турнірі взяли участь чотири ветеранські команди: «Скала» (Стрий), Стрийський р-н, «Медик» (Моршин) та «Держів» (Миколаївський р-н).

На урочистій церемонії відкриття усіх учасників привітали та побажали успіхів гараздів: перший заступник голови Стрийської РДА, ветеран стрийського футболу Микола Дмитришин, заступник голови благодійного фонду «Добре серце» Юрій Вінярський, член виконкому федерації футболу Львівщини, арбітр національної категорії Орест Пасіка, ветеран спортивного руху Стрия, співзасновник цього турніру Василь Коханчик, секретар федерації футболу Стрийщини, ветеран стрийського футболу, співзасновник турніру Зеновій Кізима, директор Стрийської ДЮСШ міськвно, співзасновник турніру Олексій Кухар, завуч Стрийської ДЮСШ міськво, арбітр на-

ціональної категорії Дмитро Шнайдер, заступник головного редактора газети «Фортуна» Михайло Олійник, голова федерації футболу Стрийщини, ветеран стрийського футболу Андрій Куль, голова осередку ветеранів спорту Стрийщини Роман Мазяк, голова осередку футболу Моршина Микола Пилипишин а також старійшини стрийського футболу, які у свій час гідно представляли наше місто на обласних, всеукраїнських та всесоюзних турнірах — Лев Піжанський (86 років), Микола Гарасимів (83 роки), Едуард Стецькович (82 роки), Мар'ян Сусяк (81 рік), Роман Сенишин (80 років), Іван Баб'як (77 років), Ярослав Демчишин (76 років). Наші ушавлені ветерани отримали з рук Юрія Вінярського пам'ятні подарунки. Під час урочистого відкриття пролунав гімн України, а капітани усіх команд-учасниць підняли Державний Прапор. Усі присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять Героїв Майдану та усіх тих, хто загинув на війні на сході нашої країни. Крім того, усі присутні хвилиною мовчання вшанували світлу пам'ять ветеранів футбольної Стрийщини, які минулого року відійшли у вічність: Євген Вац, Зеновій Багрий, Василь Кухар. Усі виступаючі побажали учасникам турніру показати видовищний, динамічний та результативний футбол, а нашим ушавленим старійшинам стрийського футболу — довгих років життя, мирного неба та успішних гараздів.

Слід відзначити, що перший ветеранський турнір відбувся у Стрії в 1996 році. Тоді його переможцем стала місцева команда, яка у фіналі перемогла своїх одвічних суперників на футбольному полі — ветеранів Дрогобича. Цього ж разу, звісно, фінальна пара вийшла іншою.

За регламентом турніру, кожен матч складався з двох таймів по 15 хв. Хотів би зауважити, що, не дивлячись на свій поважний вік, усі команди діяли на полі з повною самовіддачею, чого, на превеликий жаль, деколи так бракує юним футболістам. За жеребом команди були розподілені на дві півфінальні пари: «Скала» - «Медик» - 4:1 (І. Мачоган, І. Чурок, А. Юнашко, І. Куль - В. Никифоров), Стрийський р-н - «Держів» - 3:1 (М. Дмитришин-2, М. Тижбір - М. Мелешко).

У матчі за третє місце команда Моршина у драматичному матчі перемогла ветеранів «Держова» - 5:4 (В. Никифоров-4, Т. Олійр - М. Мелешко-2, І. Кіндій-2).

Окрасою ж цього турніру стала фінальна гра, в якій команда Стрия на чолі з її капітаном, майстром спорту України Ігорем Мачоганом, впевнено перемогла збірну Стрийського р-ну - 3:0 (І. Куль, Б. Платонов, І. Мачоган) і вже вкотре стала переможцем. Ось хто у складі стриян «кував» перемогу: І. Мачоган, Р. Бойко, А. Куль, І. Куль, А. Юнашко, Б. Платонов, І. Чурок, С. Чорний, О. Білецький.

Оргкомітет турніру визначив найкращих гравців по номінаціях: воротар — Микола Лісовський (Стрийський р-н), гравець — Руслан Бойко («Скала»), бомбардир — Віталій Никифоров («Медик») - 5 м'ячів. Усі вони були нагороджені пам'ятними футбольними статуетками та грамотами. Спеціальний приз отримав і найстарший гравець турніру — Володимир Стефанишин («Держів», 1957 р.н.). А взагалі переможці та призери 21-го регіонального турніру з міні-футболу серед ветеранів отримали кубки та дипломи.

Михайло ОЛІЙНИК

ГАНДБОЛ

Молодість перемогла досвід

16-17 січня у Кривому Розі пройшов щорічний турнір з гандболу пам'яті тренера-викладача Володимира Вікторовича Воронька. Цього разу у змаганнях взяли участь шість чоловічих команд.

Утім, у перший день змагань особливу увагу глядачів привернув товариський матч жіночих ветеранських команд. У ньому команда з Кривого Рога перемогла своїх землячок з Інгультя.

У чоловіків же події розгорталися так. На попередньому етапі команди були розподілені на дві підгрупи по три команди.

Група А

СК «Легіон ХХІ» (Київ) — «Дункан» (Кривий Ріг) — 17:6,
«Дункан» — СК «Інгультя-ГЗК» (Кривий Ріг) — 16:9,
СК «Легіон ХХІ» — СК «Інгультя — ГЗК» — 17:7.

СК «Легіон ХХІ» (Київ) — 4 очки, «Дункан» (Кривий Ріг) — 2 очка, СК «Інгультя-ГЗК» (Кривий Ріг) — 0 очок.

Група Б

УДХТУ (Дніпропетровськ) — м.Суми — 20:14,
м. Суми — «Промінь» (Дніпродзержинськ) — 18:13,
УДХТУ — «Промінь» — 15:11.

УДХТУ (Дніпропетровськ) — 4 очки, м. Суми — 2 очка, «Промінь» (Дніпродзержинськ) — 0 очок.

Наступного дня команди в стикових матчах розіграли підсумкові місця.

За 5-6 місця: «Промінь» (Дніпродзержинськ) — «Інгультя-ГЗК» (Кривий Ріг) — 18:11.

За 3-є місце: «Дункан» (Кривий Ріг) — м. Суми — 19:18.

Фінал: УГХТУ — СК «Легіон ХХІ» (Київ) — 17:13.

Як було зазначено організаторами турніру, вирішальна гра турніру справ-

ді була гідна справжнього фіналу. Перші 5 хвилин суперники обмінювалися прицільними кидками, рахунок — 4:4. Потім ініціатива почергово переходила від кожної з команд, але не більше ніж на один м'яч. Перший тайм за УДХТУ — 8:7. У другій половині матчу відмінно зіграв воротар УДХТУ, тим самим дозволивши своїм партнерам зробити відчутну перевагу — 11:7. Коли ж «Легіон ХХІ» знову знайшов свою гру, часу відігратися йому вже не вистачило. Отже — яскрава перемога студентів Хіміко-технологічного університету. На цей раз молодість

змогла взяти гору над досвідом.

Асоціація ветеранів та аматорів гандболу відзначила кращих гравців фінального дня турніру. Призи були вручені Олександру Русину («Дункан») та Вячеславу Нічепоренку (УДХТУ).

Кращим гравцем змагань був визнаний Владислав Юрченко (СК «Легіон ХХІ»). Спеціальним призом від організаторів був відзначений найстарший і найдосвідченіший гравець — 70-річний Олександр Нестеровський.

Геннадій ДИХТЯР

BASKETБОЛ

Криворізький експеримент
пройшов на «ура»

У Кривому Розі відбувся баскетбольний турнір ветеранів — Відкритий Кубок місцевої федерації баскетболу у віковій категорії 50+. Вперше ігри проводилися в новому форматі — три на три, в рамках підготовки до чемпіонату Європи, який пройде в 2016 році у хорватському Порічі.

Враховуючи значні досягнення БК «Кривбас-Ветеран» на внутрішньоукраїнських чемпіонатах і міжнародних турнірах, а також участю більшості гравців у чемпіонатах Європи версії ESBA та світовому чемпіонаті версії FIMBA, керівництво Криворізької федерації баскетболу та Української асоціації ветеранів баскетболу прийняло рішення щодо проведення циклу баскетбольних турнірів ветеранів. У Кривому Розі відбувся перший із них.

Команди господарів, Дніпропетровська, Кіровограда та Олександрії

показали змістовний баскетбол, хорошу фізичну підготовку і нев'янучий спортивний дух. Ігри в підгрупах, стикові та розіграші призових місць принесли чимало сюрпризів, пройшли на одному диханні, у напруженій боротьбі. Новий формат вимагав прийняття блискавичних рішень, кмітливості, хитрощів та високої самовіддачі. Інтрига на майданчику в кожній зустрічі зберігалася до останніх секунд.

Зрештою, після цікавих баталій підсумкову перемогу святкували гравці БК «Дніпро-Баскет» (Безденєжних, Науменко, Євсєєвчєв, Мирчалов), перегравши

у фіналі команду господарів турніру БК «Кривбас-Ветеран» (Тищенко, Василенко, Жданович, Холошенко). Третє місце завоювала команда БК «Олександрія» (Ковтун, Богданов, Черний, Константинов).

Команда Кривого Рога — БК «Кривбас-ДС» (Якубовський, Глуський, Лебедь, Зеленський) показала хорошу гру і фізичну підготовку, але не вистачило досвіду і розрахунку, тож у підсумку в неї четверте місце.

З п'ятого по сьоме місце відповідно опанували команди «Золотий Вік» з Кіровограда (Сухонос, Колот, Крикушенко, Крутько), БК «Кривбас 95-й Квартал» (Мажаєв, Ломакін, Забалуєв, Капуза) і БК «Кривий Ріг-Головний» (Бичков, Зайцев, Шинкарев, Бурачевський).

Хочеться відзначити, що новий формат змагань, запропонований Криворізькою федерацією баскетболу та бас-

кетбольним клубом «Кривбас-Ветеран», припав до смаку учасникам змагань, і тепер вони планують продовжити криворізький експеримент у своїх містах. Гравці всіх команд висловили вдячність міській федерації баскетболу за теплий прийом, за прекрасний зал, за кваліфіковане суддівство.

Час змагань пролетів дуже швидко, щільний графік ігор, спілкування старих друзів, роздуми про плани та перспективи. Розставання проходило, як завжди, з сумом і теплими словами побажання добра й здоров'я.

Рятувальний кидок виконати не встигли

Слідом за чоловічим турніром, Федерація баскетболу Кривого Рога провела чемпіонат міста жіночих команд. Змагання проходили в два етапи, при цьому яскравим феєрверком жіночої краси та баскетбольної гри виявився заключний етап — Фінал чотирьох.

Інтрига змагань постійно тримала в напрузі гравців та тренерів, хвилинами досягаючи свого апогею. Найдраматичнішим поединком чемпіонату можна вважати гру команд-ветеранів СК «Гірник» від ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат» (яку очолює К.Папучієв, гравець ветеранської збірної Кривого Рога, неодноразовий учасник всеукраїнських та міжнародних змагань ветеранів) та СК криворізького Педагогічного університету.

Якщо К.Папучієв створив колектив переважно з досвідчених гравців, за плечами яких турніри та чемпіонати в складах серйозних команд, то команда педагогічного університету нині була укомплектована молодими та перспективними гравцями, котрі демонструють потужну гру на високих швидкостях.

Гра пройшла з перемінним успіхом, і була сповнена емоцій та драматизму. А вболівальникам СК «Гірник» було від чого нервувати, бо в самий відповідальний

момент, одна за другою, залишили майданчик двоє його лідерів, отримавши пошкодження, відповідно, ноги та плеча... Тож кінцівка матчу ознаменувалася величезним емоційним сплеском гравців та глядачів, а фінальний свисток зупинив атаку «Гірника» в завершальній стадії, так і не давши їй, за рахунку 60:62, виконати кидок, що міг стати рятувальним.

...Спочатку тиша, а потім сльози — радості перемоги та болю поразки! Лише два очка не вистачило команді СК «Гірник» до такого очікуваного чемпіонства! Ці ж два очка принесли педагогічному університету дорожчий тріумф. Третє місце посіла команда «Саксагань».

Криворізька федерація баскетболу та Асоціація ветеранів баскетболу взяла потужний старт у програмі розвитку та популяризації цього виду спорту у 2016 році. Тож сподіваємося, що, крім активної позиції ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат», до розвитку баскетболу підключаться й інші підприємства міста.

Матеріали підготував
Сергій ЗАЙЦЕВ

БАСКЕТБОЛ

Надовго запам'ятають учасники спортивного змагання – мешканці міста Мукачеве та його гості – 9-й ветеранський (і 6-й – у статусі міжнародного!) турнір серед ветеранських команд, присвячений 70-річчю закарпатського баскетболу. Його організували активісти Мукачівського міського баскетбольного клубу ветеранів «Імпульс». У турнірі взяли участь 12 чоловічих і 6 жіночих команд із Латвії, Литви, Словаччини, Австрії та України, а загальна кількість учасників склала 189 спортсменів.

З прицілом на чемпіонат Європи

Змагання у чоловіків проходили у двох вікових категоріях 35-40 та 45+, у жінок — 40+. На урочистому відкритті з привітаннями виступили депутат обласної ради Золтан Ленд'єл, голова асоціації ветеранів спорту Закарпаття Юрій Захаров та ветерани клубу «Імпульс». Протягом трьох днів учасники турніру змагалися за нагороди, і кожний поєдинок проходив у запеклій боротьбі. Про це яскраво свідчить той факт, що з 28 проведених ігор шість зустрічей закінчилися перемогою однієї з команд з різницею 1-3 очки. Загалом усі команди набрали 2036 очок. У групі 35-40 більше за всіх очок — 146 — набрали баскетболісти з міста Дрогобича, а найменше — 83 — спортсмени зі словацького міста Гуменного. У групі 45+ найрезультативнішими виявилися господарі майданчику — 145 очок, а найбільш «доброзичливими» — баскетболісти із міста Прешова — 81 очко. У жінок кращий результат за результативністю показала Мукачівська команда «Карпатські ведмедиці» — 137 очок, тоді як

спортсменки з міста Кошице — лише 63.

Більше всього очок в одній грі було набрано у чоловіків — 109 (Рига — Луцьк — 59:50), у жінок — 75 (Київ — Кривий Ріг — 51:24). Київські ветерани у грі проти баскетболістів із Відня набрали найбільше очок — 60, а мукачівська жіноча команда в двобої проти спортсменок з Кривого Рога набрала 53 очки.

У перший день турніру гравець мукачівського колективу «Карпатські гуцули» Сергій Фельбаба, закинувши м'яч на

першій хвилині зустрічі проти спортсменів Кривого Рога, став автором 27000 очка за всю історію виступу чоловічої і жіночої команд ветеранського клубу «Імпульс»!

За підсумками турніру у групі 35-40 перше місце здобули ветерани з міста Дрогобича, друге — із Риги, третє — з Луцька. У групі 45+ «золото» здобули господарі майданчику — ветерани Мукачеве, «срібло» дісталось столичним баскетболістам, а «бронзу» в упертій боротьбі

вирвали спортсмени з Кривого Рога.

Кращими гравцями турніру серед чоловіків стали Володимир Шатонський (м.Дрогобич) та Віктор Кваша (м.Мукачеве), серед жінок — Тетяна Курило.

За час перебування спортсменів у нашому місті активісти клубу «Імпульс» провели для гостей турніру екскурсії по історичних та пам'ятних місцях, а ще організували святкову вечерю, де відбулося урочисте нагородження команд та кращих гравців. Також обговорили плани підготовки до святкування 70-річчя закарпатського баскетболу і підготовки команд до чемпіонату Європи, який пройде цього року в Італії.

Від усіх ветеранів Мукачівського баскетбольного клубу «Імпульс» хочеться висловити подяку за підтримку в організації цих престижних змагань Мукачівській міській раді і, безумовно, самим ветеранам мукачівського баскетболу — Сергію Фельбабі, Любові Чура, Тетяні Кобзар, Ларисі

Кузнецовій та іншим «імпульсівцям».

Віталій БІБІК,
голова ММБКВ «Імпульс»

Гостинні, але непереможні

Упродовж трьох днів у спортзалі Житомирського державного університету імені Івана Франка тривав XIV Міжнародний турнір з баскетболу імені С. П. Корольова. Участь у ньому взяли команди з Білої Церкви, Житомира, Києва, Кривого Рога, Львова, Луцька та Мукачеве.

Змагання проходили у двох вікових категоріях — 45+ та 55+. Вони відбулися за сприяння управління сім'ї, молоді та

спорту Житомирської облдержадміністрації та управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міськради,

відділення НОК України в Житомирській області, а також Житомирської обласної федерації баскетболу.

— Упродовж року, крім цих змагань, ми беремо участь в офіційних турнірах серед ветеранів у вікових категоріях — 45, 50, 55, 60, 65 і 70 років. По-перше, завдяки ним згадуєш молодість. По-друге, отримуєш заряд бадьорості та оптимізму, почуваш себе здоровим. А результат... Треба постійно тренуватися, тоді будуть і результати, — вважає **Михайло Овсянніков**, капітан житомирської команди «Тонус» вікової категорії 55+.

Як показали результати нинішнього турніру, тренуються «тонусовці» на совість. Адже, незважаючи на максимальну гостинність, на баскетбольному майданчику вони заради переможних результатів не жаліють ні себе, ні суперників. Можливо, якраз завдяки такому настрою житомиряни тріумфували і цього разу.

— Ми планомірно йшли до своїх успіхів. Незважаючи на те, що позаду 14-й рік життя турніру, впевнений, головні святкування у нас попереду. А нинішню перемогу, до речі, заслужили і наші вболівальники, які підтримували і продовжують це робити в усі часи. Взагалі ж у

нас амбітна команда, яка завжди ставить перед собою тільки максимальні цілі. Це є відмінним стимулом для подальшого руху вперед, — вважає **Володимир Матвієнко**, один із лідерів «Тонуса», учасник чемпіонатів Європи та світу серед ветеранів.

Узагалі ж, за результатами ігор переможцями та призерами стали...

Група 45+

I місце — «Ветеран BASKET» (м. Київ),
II місце — БК Ветеранів баскетболу (м. Біла Церква),

III місце — «Карпатські ведмеді» (м. Мукачеве),

IV місце — БК Ветеранів баскетболу (м. Луцьк).

Група 55+

I місце — БК «Тонус» (м. Житомир),
II місце — «Кривбас-ветеран» (м. Кривий Ріг),

III місце — «Ветеран» (Київська область),

IV місце — «Баскет Львів» (м. Львів).

Призери турніру були нагороджені дипломами і медалями, а переможці отримали кубки. Усі учасники відзначили хорошу організацію та умови проведення турніру — відмінний спортзал Житомирського державного університету імені Івана Франка, суддівство, культурну програму із виступом українського ансамблю ЧИП — і запевнили, що із задоволенням через рік прийдуть знову!

Аліна ДЕМБІЦЬКА

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ

Справжній Король штанги

Нещодавно, на 78-му році, пішов із життя видатний український спортсмен, дворазовий олімпійський чемпіон Леонід Жаботинський. Віддаючи данину пам'яті ушавленому важкоатлету, володарю всіх можливих рекордів, ми пропонуємо нашим читачам ознайомитись із його життєвим шляхом та подробицями гучних перемог...

Одразу у трьох секціях

Леонід Іванович Жаботинський народився 28 січня 1938 року в українському селі Успенка Краснопільського району на Сумщині. У 1941 році його родина перебралася до Харкова, де і почалася кар'єра майбутнього чемпіона.

Любов до спорту Леоніду прищепив батько, який і сам був завзятим спортсменом-аматором. Він не раз говорив синові: «Замість того, щоби бовтатися без діла і по двору бігати, займайся краще спортом, ходи на стадіон!» Син послушався і пішов на легку атлетику — метання диска і штовхання ядра. Батько на радощах купив синові подарунок, до речі, теж спортивний — велосипед.

Повоєнні години були важкими, голодними. Тож після восьмого класу Леоніду довелося піти працювати на Харківський тракторний завод — ХТЗ. Майстер, у якого він навчався, був тренером з боксу, і Жаботинський, не кидаючи легку атлетику, почав займатися ще й цим видом спорту. Але по-справжньому хлопця вабила штанга. Він часто приходив подивитися на тренування важкоатлетів — і якось таки не втримався, записався й до третьої секції.

Перші кроки на помості

Сходження Жаботинського на Олімп почалося 18 грудня 1953 року, коли він виступив на своїх перших змаганнях з важкої атлетики — першості харківської обласної ради товариства «Торпедо». Тоді 15-річний хлопчик вичавив 50 кг, вирвав стільки ж і штовхнув 70 кг, набравши в сумі 170 кг.

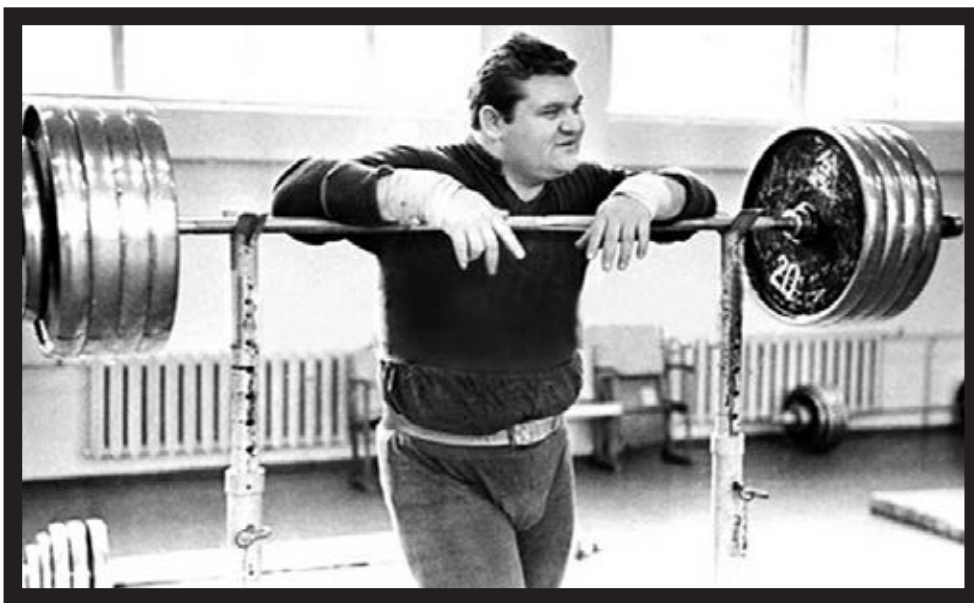
Час йшов, результати Леоніда кращали. Ось уже й власний значок майстра спорту на грудях, і повага батьків, і заводчан. Ось визнання на селі, жителі якого спостерігали, як тікає переляканий бик, котрий попер на Жаботинського, за що був взятий за роги і поставлений на коліна... Але до справжньої слави було ще далеко.

Вперше на Леоніда, як на перспективного спортсмена, стали дивитися після першості СРСР, що проходила 1958 року в Донецьку. Після неї іменитий Олексій Медведєв, який завоював золоту медаль, у своєму щоденнику написав: «Дуже сподобався Леонід Жаботинський. Йому всього 20 років, він стрункий, високий — 189 см, важить 120 кг. Сьогодні виконав норму майстра спорту. Звісно, 440 кг за нинішніми часами — небагато, але якщо хлопець буде працювати, то піде далеко».

«Ти мене і зі спорту винесеш!»

Якби не це знайомство з Медведєвим, який згодом стане його тренером у збірній СРСР, Жаботинський міг би довго відкладати взяття рекордних ваг. Незважаючи на чудові фізичні дані й філігранну техніку виконання вправ, поставлену

першим тренером Михайлом Світличним, результат Леоніда в порівнянні, наприклад, з новою зіркою Юрієм Власовим ріс дуже повільно: на чемпіонаті СРСР в 1961 році той набрав неймовірну на ті часи суму в триборстві — 550 кг. Коли Власов побив світовий рекорд, Жаботинський вискочив на поміст, згріб рекордсмена в оберемок і поволик за лаштунки.

«Юрію, молодець, поздоровляю!», — кричав Леонід, на що отримав від Власова відповідь: «Прийде час — ти мене і зі спорту, напевно, так само винесеш».

Власов уже бачив у цьому молодикі гідного конкурента, але сам Леонід ще й не думав про те, щоби наздогнати чемпіона і, тим більше, перемогти його...

Сенсація у Токіо

1964 року в олімпійському Токіо у перемозі Власова не сумнівався нікто — ні глядачі, ні спортсмени, ні журналісти. Про Жаботинського ж згадували тільки як про претендента на друге місце. А тут до сильного психологічного тиску, який відчував Леонід, додалося й інше — рівно за десять днів до виступу в Токіо, під час тренування він, виконуючи ривок, травмував плече. Тепер під сумнів була поставлена перемога вже не тільки над Власовим, але навіть і над американцем Норбертом Шеманські...

...18 жовтня 1964 року назавжди увійде в історію світової важкої атлетики.

Жаботинський першу вправу — жим із результатом 187,5 кг. Власов же з цієї ваги почав, потім замовив 192,5 кг і, згодом, 197,5 кг. Це було вище світового рекорду, але Юрій граціозно, з уявною легкістю, подолав і цей рубіж. Переповнений зал вибухнув оваціями: якщо до цього моменту у глядачів ще могли залишатися сумніви з приводу імені олімпійського чемпіона, то після встановлення нового світового рекорду всі були переконані, що ним стане Власов. Проте...

У ривку нерви Юрія ледь не зрадили.

Два його підходи виявилися безрезультатними, вага 162,5 кг не давався. У разі провалу і на третьому підході Власов міг заробити «баранку», а нульовий результат у будь-якій вправі приводив до автоматичного зняття спортсмена зі змагань.

Парадоксально, але присутнім здалося, що Жаботинський переживає за свого конкурента більше, ніж за себе. Тренери розповідали, що перед третім підходом Власова до нього підійшов Леонід і сказав: «Юро, спочатку простягни вагу вище, а потім вже йди під штангу... Не поспішай!»

шов Жаботинський. Ось як він згодом описував свої відчуття: «Коротше, взяв я її на груди, зачепив, піднявся і почав штовхати. Пішла вона так легко, ніби я не два з гаком центнера штовхав, а клав чемодан на верхню полицю...»

«Хто не бачив змагань суперважковиків, той не бачив токійську Олімпіади!», — писали на ранок японські газети.

Другий тріумф

Жаботинському, нагородженому за свій спортивний подвиг у Токіо орденом Трудового Червоного Прапора та званням заслуженого майстра спорту, доля розпорядилася ще майже десять років «воювати» з непокірливим металом. Серед них окремим рядком варто виділити його другий олімпійський старт — у Мехіко-1968. Зал «Інсурхентес» не міг вмістити всіх любителів важкої атлетики. Натовпи бажаючих побачити битву гігантів штурмували спорткомплекс з вулиць. Але битви не вийшло...

У жимі американець Пікетт швидко схопив «баранку» і пішов з помосту ридати. Разом із ним нульові оцінки отримали дуже сильний швед Юханссон і француз Фультьє. Жаботинський та інший представник США Дьюб показали однаковий результат — по 200 кг, але фахівці відразу зрозуміли — американець програв. Жим був його «коронною вправою», а в інших він Леоніда нагнати не зможе. Так і вийшло — титул олімпійського чемпіона знову дістався нашому спортсмену.

Травми взяли своє

Чемпіонат світу у Варшаві в 1969-му став для Жаботинського негативно переломним. Під час ривку він відчув сильний біль у спині і був змушений відмовитися від подальшої боротьби. Зробивши рентген, лікарі виявили, що в районі поперекового відділу у Жаботинського утворився камінь. Під час операції медикам довелося робити надріз 34 сантиметри в довжину і ламати ребра. Відновитися після такого надзвичайно складно, але хірург Борис Гехтман переконав Леоніда, що повернення в спорт можливе.

І Жаботинський справді знову почав виступати. Після операції він ще ставав чемпіоном Європи, встановив три світові рекорди, завоював Кубок країни, виграв Спартакіаду народів СРСР. Останній свій світовий рекорд встановив у 1974 році на чемпіонаті Збройних сил — ривок 185,5 кілограма.

Справжній полковник

Після відходу із спорту Леонід Іванович Жаботинський працював тренером, а після — військовим радником Посольства СРСР на Мадагаскарі (1987-1991). У 1991 році був звільнений в запас у званні полковника. Потім працював проректором з виховної роботи та безпеки Московського інституту підприємництва і права.

Останні роки Жаботинський прожив у Запоріжжі де, за підтримки місцевої влади, заснував клуб важкої атлетики товариства «Спартак».

Світла пам'ять...

Сергій ДАЦЕНКО,
Анатолій ВОЛОШИН